

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 25.2.2004
KOM(2004) 141 slutlig

2001/0226 (COD)

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN
TILL EUROPAPARLAMENTET**

enligt artikel 251.2 andra stycket i EG-fördraget

om

**Gemensam ståndpunkt antagen av rådet inför antagandet av
Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av
rådets förordning (EG) nr 2236/95 om allmänna regler för gemenskapens
finansiella stöd på området för transeuropeiska nät**

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN
TILL EUROPAPARLAMENTET**

enligt artikel 251.2 andra stycket i EG-fördraget

om

**Gemensam ståndpunkt antagen av rådet inför antagandet av Europaparlamentets och
rådets förordning om ändring av
rådets förordning (EG) nr 2236/95 om allmänna regler för gemenskapens finansiella
stöd på området för transeuropeiska nät**

1- BAKGRUND

Förslaget översändes till Europaparlamentet och rådet: (dokument KOM(2001) 545 slutlig – 2001/0226 (COD)):	3.12.2001
Det ändrade förslaget överlämnades: (dokument KOM(2002) 134 slutlig – 2001/0226 (COD)):	12.3.2002
Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande:	20.3.2002
Regionkommittén <u>beslutade att inte avge något yttrande om förslaget.</u>	25.3.2002
Europaparlamentets yttrande, första behandlingen:	2.7.2002
Det ändrade förslaget överlämnades: (dokument KOM(2003) 38 slutlig – 2001/0226 (COD)):	24.1.2003
Det ändrade förslaget (II) överlämnades: (dokument KOM(2003) 561 slutlig – 2001/0226 (COD)):	2.10.2003
Den politiska överenskommelsen antogs:(enhälligt)	25.11.2003
Den gemensamma ståndpunkten antogs:	24.2.2004

2- SYFTET MED KOMMISSIONENS FÖRSLAG

Syftet med förslaget är att höja den maximala stödandelen för prioriterade transeuropeiska energiprojekt (TEN-E) och prioriterade transeuropeiska transportprojekt (TEN-T) som tillhör kategorin gränsöverskridande projekt och/eller projekt för överskridande av naturliga hinder. Det föreslås att den maximala stödandelen höjs från 10 % till 20 % för att åstadkomma en hävstångseffekt för dessa projekt och skynda på genomförandet och underlätta upprättandet av offentlig-privata partnerskap. Förslaget bygger på slutsatserna och rekommendationerna från den expertgrupp under ledning av Karel Van Miert som har arbetat med riktlinjerna för

TEN-T och som ligger bakom det förslag till ändring av beslut nr 1692/96/EG¹ om gemenskapens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet som läggs fram parallellt med detta dokument. Rapporten från högnivågruppen riktade kommissionens uppmärksamhet mot risken för att gränsöverskridande projekt inte genomförs i tid om inte gemenskapsstödet ger ett tillräckligt stort incitament för att mobilisera och samordna offentligt och privat kapital. Denna typ av gränsöverskridande förbindelser är nödvändiga för handeln mellan medlemsstaterna och anslutningsmöjligheterna längs de stora transeuropeiska trafiklederna. ”Gränseffekterna” leder ofta till minskad lokal trafik, vilket tenderar att sänka den ekonomiska avkastningen för gränsöverskridande projekt jämfört med centralt belägna projekt i de nationella näten. Därmed måste den offentliga finansieringen fylla större hål. Paradoxalt nog har tendensen att försumma gränsöverskridande projekt en negativ inverkan på avkastningen på medlemsstaternas investeringar i nationella sträckor, i och med att stordriftsfördelar försvinner.

Därför tar förslaget särskilt sikte på avsnitt av prioriterade projekt som ger ett stort transeuropeiskt mervärde men som samtidigt har en låg ekonomisk avkastning.

3- SYNUNKTER PÅ DEN GEMENSAMMA STÅNDPUNKTEN

3.1 Allmänt

För att bättre kunna förstå innehållet in den gemensamma ståndpunkten, är det nödvändigt att påminna sig om förslagets ganska komplexa ”livscykel”, som faktiskt omfattar fyra på varandra följande förslag, som alla har samma syfte men som – i viss mån – skiljer sig innehållsligt.

- Kommissionens första förslag (KOM(2001) 545) – antaget i oktober 2001.
- Kommissionerna första ändrade förslag (KOM(2002) 134) – antaget i mars 2002. Syftet med ändringen var att förslaget även skulle omfatta energinät.
- Kommissionens ändrade förslag efter Europaparlamentets första behandling (KOM(2003) 38 – antaget i januari 2003).
- Kommissionens andra ändrade förslag som lades fram för att häva det låsta läget i rådet (KOM(2003) 561). Även om förslagets räckvidd förblev oförändrad, var kommissionen tvungen att överge vissa av de ändringar som den hade godtagit efter Europaparlamentets första behandling för att underlätta en politisk överenskommelse i rådet.

Därför grundar sig rådets gemensamma ståndpunkt delvis på kommissionens andra ändrade förslag (KOM (2003) 561) och delvis på kommissionens tidigare förslag, medan Europaparlamentets första behandling grundade sig på kommissionens första förslag (KOM (2001) 545). Det är delvis ganska svårt att i rådets gemensamma ståndpunkt hitta de ändringar som kommissionen godtagit efter Europaparlamentets första behandling, eftersom vissa av dem inte finns kvar i kommissionens senaste förslag (KOM (2003) 561), eller formuleringen av dem ändrats väsentligt.

Det är också viktigt att påpeka att rådet inte har yttrat sig om Europaparlamentets ändringar.

¹ KOM (2003) 564.

3.2 Handläggningen av ändringarna

3.2.1 Ändringar som har godtagits i det ändrade förslaget och i den gemensamma ståndpunkten

Ändringarna 1, 4, 8, 9, 11, 13 godtogs delvis eller i princip och omformulerades eller kompletterades.

Ändringarna 1, 7, 10 avvisades.

Följande ändringar – som gäller skälen – har tagits bort från kommissionens sista förslag (KOM (2003) 561):

- den andra delen av ändring 4 beträffande “hållbar rörlighet” togs inte med i kommissionens förslag (KOM (2003) 561).

- Ändring 5 med en hänvisning till förseningarna av projekten i Alperna och Pyrenéerna, och ändring 6 med en särskild hänvisning Galileo togs inte med i kommissionens förslag (KOM (2003) 561).

3.2.1.1 Ändring 1 (skäl 6)

En hänvisning till hur finansieringen av de transeuropeiska energinäten skall prioriteras godtas i princip, men omformuleras.

3.2.1.2 Ändring 4 (skäl 5)

Det görs en hänvisning till användningen av offentlig-privata partnerskap som ett finansieringsverktyg, men en annan formulering används.

3.2.1.3 Ändringarna 8 och 13 (artikel 5.3 c)

Den gemensamma ståndpunkten har i princip samma räckvidd som den som antogs av Europaparlamentet och den som föreslogs av kommissionen i dess ändrade förslag. Projekt som skall omfattas av en högre stödandel är följande:

- Prioriterade energinätsprojekt.
- Gränsöverskridande projekt och/eller projekt för överskridande av naturliga hinder.
- Projekt som har till syfte att främja säkerhet och miljövänliga transportsätt.

Dessutom behålls på Europaparlamentets begäran hänvisningen till beslut 1692/96 i den gemensamma ståndpunkten. Räckvidden har dock utökats i förhållande till den text som antogs av Europaparlamentet och omfattar nu alla transportsätt (inte bara järnväg). Den överensstämmer däremot i stort sett med kommissionens förslag (KOM (2003) 561).

Andelen medfinansiering för gränsöverskridande projekt och/eller projekt för överskridande av naturliga hinder samt prioriterade projekt i energisektorn är 20 %, i överensstämmelse med den andel som kommissionen föreslog i sitt ändrade förslag efter Europaparlamentets första behandling.

3.2.1.4 Ändring 9 (artikel 13.4, ny)

De strängare bestämmelser för finansiering av projekt som Europaparlamentet infört (ändring 9) har behållits med en något annorlunda formulering, som grundar sig på kommissionens förslag (KOM (2003) 561).

3.2.1.5 Ändring 10 (Artikel 17.3) kommitté

Rådet följer i sin gemensamma ståndpunkt inte kommissionens förslag – som också stöds av Europaparlamentet – om att tillämpa ett rådgivande förfarande för kommittén. Den behåller det föreskrivande förfarande som tillämpas för närvarande, men vill tillåta en representant för Europeiska investeringsbanken (som observatör) i kommittén (artikel 17.2).

3.2.1.6 Ändring 11 (Artikel 18.2)

Även om rådet i sin gemensamma ståndpunkt inte ansluter sig till ändring 11 om ökningen av den finansiella ramen för perioden 2002-2006, behåller den det andra stycket om en strängare bedömning av användningen av medlen (artikel 18.2, ny).

3.2.2 *Ändringar som finns med i det ändrade förslaget men inte i den gemensamma ståndpunkten*

3.2.2.1 I den gemensamma ståndpunkten beaktas inte den begäran som görs i ändring 4 beträffande gränsöverskridande projekt med anslutningsländerna (som skulle kunna beviljas en maximal stödandel) eftersom rådet anser att denna bestämmelse blir ogiltig den 1 maj 2004 då de flesta av länderna ansluter sig till EU.

3.2.2.2 Den gemensamma ståndpunkten följer inte ändring 7 om ökningen av den finansiella ramen för genomförandet av förordning nr 2236/95.

3.3 Nya bestämmelser som införts av rådet

3.3.1. Efter kommissionens förslag (KOM (2003) 561) införde rådet möjligheten att finansiera TEN på grundval av ett flerårigt rättsligt åtagande (i budgeten är det fortfarande ettårigt), vilket ger initiativtagarna en betydande säkerhet för att de kommer att ta emot medel från gemenskapen under hela genomförandefasen.

4- SLUTSATS

Kommissionen stöder rådets gemensamma ståndpunkt – trots vissa ändringar i förhållande till kommissionens sista förslag – eftersom ståndpunkten i stort sett följer det ändrade förslaget. Den viktigaste förändringen gäller den maximala stödandelen. I rådets gemensamma ståndpunkt behålls den maximala finansieringsandelen på 20 % medan kommissionen i (KOM (2003) 561) föreslår att den ska vara 30 % . Den 20-procentiga andelen var emellertid också den andel som godkändes av Europaparlamentet i dess första behandling.

5- UTTALANDEN

A. Rådets och kommissionens förklaring

Rådet och kommissionen bekräftar att denna förordning under perioden 2000-2006 inte har några effekter på den totala budget som tilldelas TEN.

B. Rådets förklaringar

1. Rådet understryker att denna förordning inte påverkar kommande förhandlingar om budgetplanen.
2. Rådet konstaterar att kommissionens kostnadsberäkning för de ”gränsöverskridande sträckor” (med undantag av höghastighetsvattenvägar) som avses i artikel 1² uppgår till 15 miljarder euro för perioden 2007-2013. Om alla gränsöverskridande sträckor skulle beviljas den maximala stöandelen på 20 %³ skulle den beräknade budgetkostnaden bli 430 miljoner euro⁴ per år.
3. Rådet noterar följande förklaring från kommissionen:

”När kommissionen lägger fram ett förslag till ytterligare ekonomiskt stöd för TEN-T:s finansiella kommitté skall detta åtföljas av:

- a) en ekonomisk analys från projektets initiativtagare, i vilken det visas att ytterligare ekonomiskt stöd är nödvändigt för att genomföra projektet,
- b) en analys av projektet som utförts av kommissionen i samarbete med Europeiska investeringsbanken. Analysen skall mot bakgrund av det ytterligare ekonomiska stödet och initiativtagarens ekonomiska analys bl.a. ge svar på frågor om projektets ekonomiska bärkraft, avkastning och direkta och indirekta socioekonomiska effekter.

² En exakt hänvisning införs senare.

³ Den exakta siffran kommer att anges på grundval av den andel som avtalas.

⁴ Den exakta siffran kommer att anges på grundval av den andel som avtalas.